

BRL 9321

Gepubliceerd d.d. 2025-xx-xx

Nationale Beoordelingsrichtlijn

voor het NL-BSB productcertificaat voor

Zand en (gebroken) grind uit industriële
winning

Vastgesteld door CvD Korrelvormige
Materialen
d.d. 2026-xx-xx

Uitgave: Kiwa Nederland B.V.

Model BRL d.d. 2025-05-16

creating
trust
***driving
progress***

Voorwoord

Deze Nationale Beoordelingsrichtlijn (BRL) is opgesteld door het Gezamenlijk College van Deskundigen Korrelvormige materialen, waarin belanghebbende partijen op het gebied van deze BRL zijn vertegenwoordigd. Dit college begeleidt ook de uitvoering van certificatie en stelt zo nodig deze BRL bij. Waar in deze BRL sprake is van “College van Deskundigen” of “CvD” is daarmee bovengenoemd college bedoeld.

Deze BRL zal worden gehanteerd door certificatie-instellingen, die hiervoor een licentieovereenkomst hebben met de schemabeheerder, in samenhang met hun vastgelegde procedures voor certificatie. In deze BRL is vastgelegd aan welke eisen een aanvrager of houder van een productcertificaat besluit bodemkwaliteit moet voldoen en de wijze waarop de certificatie-instelling dit beoordeelt. In haar vastgelegde certificatie procedures is de werkwijze vastgelegd zoals die door de certificatie-instelling wordt gehanteerd bij de uitvoering van:

- het onderzoek voor de (her-)verlening van een productcertificaat op basis van deze BRL;
- de periodieke beoordelingen t.b.v. de instandhouding van een afgegeven productcertificaat op basis van deze BRL.

In de BRL zijn de volgende onderdelen gewijzigd:

- De BRL is herzien op basis van de Regeling bodemkwaliteit 2022;
- De BRL is opgezet in een nieuw model;
- Opname van als grond beschouwd materiaal van nature in de bodem voorkomend dat een was-, scheidings- en/of breekbewerking heeft ondergaan en na deze bewerking een maximale korrelgrootte heeft kleiner of gelijk aan 63mm.

Kiwa Nederland B.V.

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70
Tel. 088 998 44 00
nl.kiwa.info@kiwa.com
www.kiwa.com

© 2026 Kiwa Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Onverminderd de aanvaarding van deze beoordelingsrichtlijn berusten alle rechten bij Kiwa Nederland B.V. Het gebruik van deze beoordelingsrichtlijn door derden, voor welk doel dan ook, is uitsluitend toegestaan nadat een schriftelijke overeenkomst met Kiwa Nederland B.V. is gesloten waarin het gebruiksrecht is geregeld.

Inhoud

Voorwoord	2
Inhoud	3
1 Inleiding en algemene bepalingen	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Onderwerp en toepassingsgebied	6
1.3 Geldigheid	7
1.4 Acceptatie van door de producent geleverde rapporten	7
1.5 Relatie met wet- en regelgeving	7
1.6 NL-BSB productcertificaat	7
1.7 Erkende kwaliteitsverklaring	8
1.8 Reikwijdte certificaat	8
2 Terminologie	9
3 Eisen aan de winlocatie	12
3.1 Algemeen	12
3.2 Vooronderzoek	12
3.2.1 Uitvoering vooronderzoek (Rbk, artikel 5.4)	12
3.2.2 Rapportage vooronderzoek (Rbk, artikel 5.5)	12
3.2.3 Geologisch dossier)	12
3.3 Acceptatiecriteria	12
3.3.1 Grond/baggerspecie	12
3.3.2 Hulpstoffen	13
3.4 Samenstelling/receptuur	13
3.5 Andere verontreinigende stoffen of andere relevante parameters (Rbk, artikel 5.40, lid 3c)	13
4 Producteisen	14
4.1 Bepaling of sprake is van grond of baggerspecie (Rbk, artikel 3.11)	14
4.2 Vermelding kwaliteitsklasse (Bbk, artikel 25d)	14
4.2.1 Bepalen samenstelling (Rbk, artikel 5.8)	14
4.2.2 Omrekening voor lutum en organische stof (Rbk, artikel 5.9)	14
4.2.3 Indeling in een kwaliteitsklasse (Rbk, artikel 5.11)	14
4.3 Productcontrole (Rbk, artikel 5.41)	14
4.4 Verificatiekeuringen (Rbk, artikel 5.53)	14
4.5 Bepaling keuringsfrequentie (Rbk, artikel 5.40, lid 2c)	14
4.5.1 Keuringsfrequentie voor in bijlage B vermelde stoffen (Rbk, artikel 5.43)	14
4.5.2 Bijzondere bepalingsmethode voor de keuringsfrequentie voor in bijlage B vermelde stoffen (Rbk, artikel 5.44)	14
4.5.3 Keuringsfrequenties voor niet in bijlage B vermelde stoffen en andere parameters (Rbk, artikel 5.45)	15
4.5.4 Bijzondere keuringsfrequenties bij verificatiekeuringen (Rbk, artikel 5.54)	15
4.5.5 Wisseling van keuringsfrequentie bij verificatiekeuringen (Rbk, artikel 5.55)	15

5	Eisen aan de interne kwaliteitsbewaking.....	16
5.1	Systeem van kwaliteitsbewaking (Rbk, artikel 5.42, lid 2)	16
5.2	Beschrijving productieproces (Rbk, artikel 5.42, lid 2a en 2b)	16
5.2.1	Algemeen	16
5.2.2	Productieproces	16
5.2.3	Opslag van de producten.....	16
5.2.4	Systeem van registraties van de geleverde partijen en de eerste afnemers daarvan	16
5.2.5	Opslaglocaties.....	17
5.3	Beschrijving dat producten tot zelfde producttype behoren (Rbk, artikel 5.42, lid 2c).....	17
5.4	(Kwaliteits-)handboek (Rbk, artikel 5.42, lid 2d).....	17
5.4.1	Organisatie	17
5.4.2	Directievertegenwoordiger	17
5.4.3	Schema van interne kwaliteitsbewaking	17
5.4.4	Procedures	17
5.5	Registraties (Rbk, artikel 5.42, lid 2f).....	18
5.6	Bewaarplicht (Rbk, artikel 5.52).....	18
5.7	Bewust tot stand gebrachte veranderingen in het productieproces (Leidraad, bijlage 3)	19
5.8	Overige verplichtingen van de producent	19
5.9	Informatie aan Ministerie	19
6	Aflevering	20
6.1	Product/productverpakking	20
6.2	Afleverbon	20
6.3	Erkende kwaliteitsverklaring	20
7	Externe controle door de certificatie-instelling.....	21
7.1	Toelatingsonderzoek	21
7.1.1	Certificatie wingebieden.....	21
7.1.2	Certificatie opslaglocaties.....	21
7.2	Aard en frequentie van periodieke beoordelingen.....	22
7.3	Tekortkomingen	23
7.3.1	Sanctie procedure.....	23
7.3.2	Opschorting van het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring (Rbk, artikel 5.56) ...	23
7.4	Opschorting productcertificaat	23
8	Eisen aan de certificatie-instelling.....	24
8.1	Algemeen	24
8.2	Certificatiepersoneel	24
8.2.1	Competentie criteria certificatiepersoneel	24
8.2.2	Kwalificatie certificatiepersoneel	24
8.3	Auditrapportage toelatingsonderzoek en periodieke beoordelingen	25
8.4	Beslissing over (her-)verlening productcertificaat en/of oplegging van maatregelen	25
8.5	Beslissingen over productcertificaat overname	25
8.5.1	Overname productcertificaat door andere certificatie-instelling	25

8.5.2	Overname productcertificaat door andere rechtspersoon	26
8.6	Rapportage aan College van Deskundigen	26
8.7	Interpretatie van eisen.....	26
8.8	Informatie aan Ministerie	27
9	Lijst van vermelde documenten	28
9.1	Publiekrechtelijke regelgeving.....	28
9.2	Normatieve documenten.....	28
9.3	Informatieve documenten	28
BIJLAGE A: Onderbouwing producttype		29
BIJLAGE B: Model certificaat.....		30
BIJLAGE C: Monsterneming		34
BIJLAGE E: Model IKB-schema (voorbeeld)		35
BIJLAGE F: k-waarde systematiek (informatief)		36

1 Inleiding en algemene bepalingen

1.1 Inleiding

Op basis van de voorschriften in deze beoordelingsrichtlijn (BRL) wordt een NL BSB productcertificaat afgegeven voor zand en/of (gebroken) grind uit industriële winning. Met dit productcertificaat kan de producent een erkenning bodemkwaliteit voor het produceren van de in het productcertificaat vermelde producttype(n) in relatie met het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en de daarbij behorende Regeling bodemkwaliteit 2022 (Rbk) aanvragen. Hierdoor mag ervan uitgegaan worden dat het product de kenmerken bezit zoals deze in voorliggende BRL zijn vastgelegd.

De in deze BRL vastgelegde eisen worden door de certificatie-instellingen, die hiervoor geaccrediteerd zijn door de Raad voor Accreditatie, dan wel hiervoor een aanvraag hebben ingediend, en die daarvoor een licentieovereenkomst hebben met de beheerder van dit schema, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag voor de afgifte en instandhouding van een productcertificaat voor zand en/of (gebroken) grind uit industriële winning.

Naast de eisen die in deze BRL zijn vastgelegd stellen de certificatie-instellingen aanvullende eisen in de zin van algemene procedure-eisen voor certificatie, zoals vastgelegd in hun interne certificatie-procedures.

1.2 Onderwerp en toepassingsgebied

De BRL heeft betrekking op de milieukwaliteit van industrieel gewonnen zand en/of (gebroken) grind in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, die in hun toepassing onderdeel kunnen gaan uitmaken van de (land)bodem en daarbij in contact kunnen komen met hemelwater, grondwater en oppervlaktewater.

Binnen deze BRL kunnen per bodemkwaliteitsklasse verschillende producttypen worden onderscheiden (zie bijlage A van deze BRL):

- Zand (korrelklasse a);
- Grind (korrelklasse b);
- Gebroken grind (korrelklasse c)

Zand en (gebroken) grind uit industriële winning vallen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit binnen de definitie voor grond en baggerspecie. De milieuhygiënische kwaliteit van het industrieel gewonnen zand en (gebroken) grind wordt in het kader van deze beoordelingsrichtlijn gekwalificeerd in de bodemkwaliteitsklasse "landbouw/natuur", de bodemkwaliteitsklasse "wonen" of de bodemkwaliteitsklasse "industrie".

Industrieel gewonnen zand en/of (gebroken) grind is bedoeld om te worden toegepast als grond binnen het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit.

Om materiaal onder deze beoordelingsrichtlijn te kunnen certificeren dient het afkomstig te zijn van een industriële winning, waarbij het materiaal wordt gewonnen of vrijkomt in een beheerst proces. Het betreft niet materiaal dat vrijkomt bij werken van sanering of onderhoud van (water)bodem.

Industrieel gewonnen zand en/of (gebroken) grind heeft een natuurlijke herkomst en komt uit een "ongeroerde" ondergrond.

Deze beoordelingsrichtlijn is niet bedoeld voor materiaal dat een bewerking heeft ondergaan anders dan scheiden, wassen of breken. Certificering van hergebruikt materiaal onder deze beoordelingsrichtlijn is niet toegestaan.

Klei, teelaarde, materiaal afkomstig uit deklagen, flugsand en dergelijke kunnen niet op basis van deze beoordelingsrichtlijn worden gecertificeerd. Hiervoor wordt verwezen naar BRL 9335 resp. BRL 9317.

De bouw- en civieltechnische eigenschappen van het product in zijn toepassing zijn geen onderdeel van deze BRL. Hiervoor wordt verwezen naar BRL 2502.

1.3 Geldigheid

Deze versie van de BRL 9321 vervangt de versie van 04-11-2014 met wijzigingsblad d.d. 27-10-2019. De productcertificaten die op basis van die versie van die BRL zijn afgegeven verliezen hun geldigheid op 1 jaar na opname van de BRL in bijlage C van de Rbk.

Op basis van de hiervoor vermelde vorige versie van deze BRL mogen tot uiterlijk 3 maanden voordat de huidige productcertificaten moeten worden vervangen nieuwe productcertificaten worden afgegeven.

De geldigheidsduur kan worden beperkt door onder meer:

- een wijziging van deze BRL;
- reglementen of procedures van de certificerende instelling;
- het niet voldoen van de producent aan zijn verplichtingen;
- intrekking van de wettelijke erkenning door het ministerie.

1.4 Acceptatie van door de producent geleverde rapporten

Ten aanzien van de eisen die opgenomen zijn in deze BRL kan de producent, in het kader van externe controle, rapporten van conformiteit beoordelende instellingen overleggen om aan te tonen dat aan de eisen van deze BRL wordt voldaan. Er zal moeten worden aangetoond dat de betreffende inspectie-, analyse-, test- en/of evaluatierapporten zijn opgesteld door een instelling die voor het betreffende onderwerp voldoet aan de betreffende accreditatienorm die van toepassing is, te weten:

- EN-ISO/IEC 17020 voor inspectie-instellingen;
- EN-ISO/IEC 17021-1 voor instellingen die managementsystemen certificeren;
- EN-ISO/IEC 17025 voor laboratoria;
- EN-ISO/IEC 17065 voor instellingen die producten, processen en diensten certificeren.

Een instelling wordt geacht aan deze criteria te voldoen wanneer een accreditatie-certificaat voor het betreffende onderwerp kan worden overlegd, afgegeven door de Raad voor Accreditatie (RvA) of een andere accreditatieinstelling die geaccepteerd is als lid van een multilaterale overeenkomst inzake de wederzijdse erkenning en acceptatie van accreditatie.

Indien geen accreditatie-certificaat kan worden overlegd zal de certificatie-instelling zelf beoordelen of aan de accreditatiecriteria is voldaan of het desbetreffende onderzoek opnieuw zelf (laten) uitvoeren.

1.5 Relatie met wet- en regelgeving

Een toepassing van grond of baggerspecie in de Nederlandse bodem moet aantoonbaar voldoen aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit en vereist een milieuverklaring bodemkwaliteit. Voor grond of baggerspecie kan deze de vorm hebben van een verklaring op grond van een partijkering, een erkende kwaliteitsverklaring, of een fabrikant-eigenverklaring.

Deze BRL beschrijft de eisen om een erkende kwaliteitsverklaring als bewijsmiddel te kunnen leveren (Rbk, paragraaf 5.4). Door het implementeren van de eisen in deze BRL wordt in voldoende mate aangetoond dat de producent en de certificatie-instelling aan de eisen van het Bbk voldoen.

1.6 NL-BSB productcertificaat

Op basis van deze BRL worden NL-BSB productcertificaten afgegeven.

De uitspraken in dit productcertificaat zijn gebaseerd op de hoofdstukken 3, 4 en 5 van deze BRL.

Het af te geven productcertificaat moet overeenkomen met het model-productcertificaat zoals vermeld op de website van de schemebeheerder/in bijlage B van deze BRL.

Een geldig productcertificaat voor industrieel gewonnen zand en/of (gebroken) grind en een erkenning bodemkwaliteit voor de werkzaamheid “produceren van een bepaald producttype grond of baggerspecie” geeft de producent het recht om voor partijen van een bepaald producttype van grond of baggerspecie een erkende kwaliteitsverklaring af te geven.

1.7 Erkende kwaliteitsverklaring

De voorwaarden voor het afgeven van een erkende kwaliteitsverklaring zijn vastgelegd in Rbk, artikel 5.39. Na de afgifte van het productcertificaat en de rapportage van het toelatingsonderzoek (zie paragraaf 7.1 van deze BRL) door de certificatie-instelling, moet de producent bij het Ministerie I&W een erkenning bodemkwaliteit aanvragen conform Rbk, artikel 5.47.

Het rapport van de toelating wordt daarbij, zoals beschreven in Rbk, artikel 5.47, lid b, verstrekt zonder de rapporten van de partijkeuringen die in het kader van het toelatingsonderzoek zijn verricht.

Toelichting:

De erkenning wordt digitaal aangevraagd op: <https://loket.rijkswaterstaat.nl/home/product/aanvraag-erkenning>

Het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring door de producent is vastgelegd in Rbk, artikel 5.48.

Nadat de producent het recht verkregen heeft (erkend is), moet de producent bij levering van producten een milieuverklaring bodemkwaliteit (dit is de erkende kwaliteitsverklaring behorend bij een certificaat) overeenkomstig Rbk, artikel 5.49 (zie paragraaf 6.3 van deze BRL) en een afleverbon overeenkomstig Rbk, artikel 5.50 (zie paragraaf 6.2 van deze BRL) afgeven zodat het voor de toepasser duidelijk is welke milieukwaliteit het product heeft.

1.8 Reikwijdte certificaat

Het is de verantwoordelijkheid van de certificaathouder dat het gecertificeerde product voldoet aan in de BRL gestelde eisen. Deze verantwoordelijkheid kan betrekking hebben op winning, vervoer, en/of opslag. Het moment van levering door de certificaathouder aan afnemer wordt contractueel vastgelegd conform de leveringsvoorwaarden, waarbij eventuele verantwoordelijkheden voor transport zijn vastgelegd.

Levering vanuit opslaglocatie

In geval van tussenopslag zal het zand en/of (gebroken) grind vanuit een opslaglocatie worden geleverd. Een certificaathouder die een opslaglocatie beheert, kan het zand en/of (gebroken) grind dan vervolgens vanuit deze locatie doorleveren onder een eigen certificaat. De beheerder van de opslaglocatie neemt in die situatie als leverancier en certificaathouder de verantwoordelijkheid over voor de kwaliteit van het zand en/of (gebroken) grind dat is aangeleverd waarbij deze het recht heeft om een ingangscntrole uit te voeren op het ingenomen zand en/of (gebroken) grind .

2 Terminologie

Zie voor een verklaring van de terminologie zoals die in deze BRL gebruikt wordt voor certificatie de begrippenlijsten uit:

- Besluit bodemkwaliteit (Bbk);
 - afleverbon (Bbk, artikel 1, lid 1);
 - erkende kwaliteitsverklaring (Bbk, artikel 25b, lid 2 en Rbk paragraaf 4.2);
 - milieuverklaring bodemkwaliteit (Bbk artikel 1, lid 4);
 - partij (levering) (Bbk, artikel 1, lid 2).
- Regeling bodemkwaliteit 2022 (Rbk, artikel 1);
 - andere relevante parameter;
 - producent;
 - produceren;
 - productcertificaat;
 - producttype;
 - verificatiekeuring;

Naast deze begrippen wordt in deze BRL verstaan onder:

- Zand en (gebroken) grind uit industriële winning
Van nature in de bodem voorkomend sedimentair materiaal, dat een productieproces kan hebben ondergaan waarbij het materiaal kan worden gescheiden, gewassen en/of gebroken. Ook steenslag uit grind valt onder deze definitie.
- Steenslag uit grind
Steenslag uit grind is steenslag geproduceerd door het al dan niet volledig breken van de overmaat grind, die vrijkomt bij de productie van grind. Steenslag uit grind is veelal afkomstig van verschillende productielocaties van grind (en zand) binnen een uitgebreid wingebied.
Steenslag uit grind dient gezien de herkomst en de hoge slijtage binnen het productieproces apart beoordeeld te worden op de milieu-hygiënische kwaliteit.
- Korrelklasse
Zand en (gebroken) grind uit industriële winning zijn in het kader van de beoordeling van de milieu-hygiënische eigenschappen onderverdeeld in een drietal korrelklassen, zoals hieronder weergegeven. De kwaliteitsverklaring vermeldt de korrelklasse waarvoor de verklaring is afgegeven.

Korrelklasse	Omschrijving	Criterium
a	Zand	≥ 85 (m/m)% is kleiner dan 4 mm, niet zijnde korrelklasse c
b	Grind	Niet zijnde korrelklasse a of c
c	Gebroken grind	Steenslag uit grind

- Grond
Grond is volgens het Besluit bodemkwaliteit: “vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde baggerspecie.”
Overal waar in deze beoordelingsrichtlijn wordt gesproken over grond wordt tevens baggerspecie bedoeld zoals gedefinieerd in het Besluit bodemkwaliteit.
In het kader van deze beoordelingsrichtlijn wordt tevens als grond beschouwd: van nature in de bodem voorkomend materiaal dat een was-, scheidings- en/of breekbewerking heeft ondergaan en na deze bewerking een maximale korrelgrootte heeft kleiner of gelijk aan 63mm.
Grind met een maximale korrelgrootte groter dan 63 mm valt niet onder deze definitie en dient te worden gecertificeerd als bouwstof.

Toelichting 1

Bewerkingen als scheiden, wassen en breken zijn onderdeel van het productieproces, maar worden niet als productie beschouwd in het kader van deze beoordelingsrichtlijn.

Toelichting 2

In bovenstaande definitie wordt onder bodem ook de niet-Nederlandse bodem verstaan. Dit betekent dat ook materiaal afkomstig uit buitenlandse winningen kan worden gecertificeerd op basis van deze beoordelingsrichtlijn.

- **Greep:**
Een greep is de hoeveelheid materiaal die in één handeling uit de partij is genomen.
- **Hulpstof:**
Een hulpstof is een stof die met een functioneel doel ten behoeve van de verbetering van de verwerkbaarheid van het zand en/of (gebroken) grind wordt toegevoegd.
- **IKB-schema:**
Een beschrijving van de door de producent/productie-eenheid uitgevoerde kwaliteitscontroles, als onderdeel van zijn kwaliteitssysteem.
- **(meng)Monster:**
Een monster is samengesteld uit verschillende grepen, waarbij de identiteit van de oorspronkelijke grepen door menging verloren is gegaan.
- **Partij (verificatiekeuring, bijlage H van de Regeling bodemkwaliteit; in aanvulling op definitie in Besluit bodemkwaliteit):**
Een hoeveelheid materiaal die met betrekking tot de verificatiekeuring als een eenheid wordt beschouwd zijnde maximaal een maandproductie met een maximum van 10.000 ton.
- **Productie-eenheid:**
De locatie waar de te certificeren of gecertificeerde producten door de producent vervaardigd worden.
- **Opslaglocatie**
De locatie waar gecertificeerd materiaal wordt op- en overgeslagen en waar materiaal eventueel wordt samengevoegd op basis van een eigen certificaat.
- **Analysemonster**
Een deel van het monster waarop een beproeving wordt uitgevoerd.
- **Aflevering**
Onder aflevering wordt verstaan: de overdracht van het zand en/of (gebroken) grind uit industriële winning aan de afnemer.
Afhankelijk van de situatie is het moment van de aflevering:
 1. bij levering exclusief transport:
 - a) aflevering in het vervoermiddel van de afnemer indien het vervoer niet door de producent wordt geregeld.
 - b) aflevering in het vervoermiddel van derden.Bij levering exclusief transport geldt het certificaat tot het moment van belading van het transportmiddel. Deze wijze van aflevering kan worden aangeduid als levering exclusief transport of levering af producent;
 2. bij levering inclusief transport:
Aflevering onder verantwoordelijkheid van de producent bij de afnemer. Het vervoer vindt in dit geval plaats met een vervoermiddel (in opdracht) van de producent of de leverancier waarmee de levering van gecertificeerde zand en/of (gebroken) grind uit industriële winning is overeengekomen;
Deze wijze van aflevering kan worden aangeduid als levering inclusief transport of franco aflevering;

Toelichting:

Ten behoeve van de levering inclusief transport dienen, voor waarborging van de kwaliteit van het product tijdens transport, afspraken tussen de producent en vervoerder te zijn vastgelegd. In dit geval geldt het certificaat tot levering bij de afnemer en is de producent (mede)-verantwoordelijk voor de mogelijke invloed van het vervoer op de kwaliteit van de geleverde zand en/of (gebroken) grind uit industriële winning.

De wijze en het moment van aflevering dienen duidelijk uit de afleverbon te blijken

- **Afnemer**
De rechtspersoon die het product ten behoeve van de eindbestemming verwerkt.
- **Wingebied**
Onder wingebied wordt verstaan een aaneengesloten geografisch bepaald gebied waarvoor de vergunning tot exploitatie is verleend. Dit gebied wordt beschreven in een geologisch dossier.
- **Geologisch Dossier**
Document, opgesteld door of op verzoek van de producent, waarin relevante informatie over een wingebied en het daar aanwezige materiaal is opgenomen. Dit kan aan de hand van een topografische kaart van het wingebied, stratigrafische identificaties en een eenvoudige petrografische beschrijving. Ook overige relevante informatie over de milieu hygiënische eigenschappen van het materiaal of de winlocatie dienen hierin te worden opgenomen. Het geologisch dossier beschrijft bovendien de historie van de winlocatie en het aldaar te winnen materiaal.
- **Verwerkingsinstallatie**
Een verwerkingsinstallatie is een zelfstandige productie-eenheid die in staat is de eigenschappen van het product te beïnvloeden.
- **Certificaathouder**
Een rechtspersoon waaraan een NL BSB® productcertificaat is afgegeven.

3 Eisen aan de winlocatie

In dit hoofdstuk zijn opgenomen de eisen (acceptatiecriteria) te stellen aan de grondstoffen.

3.1 Algemeen

Aan de grondstoffen en/of materialen (incl. halfproducten die bij de productie worden verwerkt/toegepast) worden de volgende eisen gesteld.

3.2 Vooronderzoek

Indien van toepassing moet een vooronderzoek volgens NEN 5717 /5725 uitgevoerd worden.

3.2.1 Uitvoering vooronderzoek (Rbk, artikel 5.4)

Het vooronderzoek moet uitgevoerd worden overeenkomstig Rbk, artikel 5.4.

3.2.2 Rapportage vooronderzoek (Rbk, artikel 5.5)

De resultaten van het vooronderzoek moeten gerapporteerd worden overeenkomstig Rbk, artikel 5.5. en dienen minimaal de volgende onderdelen te bevatten:

- duidelijke beschrijving (ligging, diepte enz) van het wingebied;
- vast stellen van het analysepakket overeenkomstig bijlage J van het Rbk aangevuld met:
 - bekende aanwezigheid bodemverontreiniging (met name nabijheid verontreinigde locaties die invloed kunnen hebben op de kwaliteit van het te winnen materiaal b.v PFAS);
 - van nature aanwezige verhoogde gehalten;
- geologisch dossier.

3.2.3 Geologisch dossier

Van het wingebied dient een geologisch dossier beschikbaar te zijn (zie paragraaf 5.8 van deze BRL).

Voor het wingebied dient een geologisch dossier beschikbaar te zijn. Dit geeft informatie over de afzetting en mogelijke verontreiniging van het materiaal, waarmee kan worden vastgesteld welke componenten in ieder geval in het onderzoek dienen te worden meegenomen.

Het geologisch dossier dient informatie te bevatten over de volgende onderwerpen:

1. Locatie, weergegeven in een topografische kaart op zodanige schaal dat het betreffende wingebied en de aangrenzende gebieden duidelijk van elkaar zijn te onderscheiden. Coördinaten van het wingebied;
2. Stratigrafische identificatie (vermelding van tijdvak, formatie of eventuele lagere eenheden); gegevens van ter plaatste genomen monsters, meer in het bijzonder: - kwalitatief en kwantitatief petrografisch onderzoek zoals beschreven in NEN-EN 932-3; - mogelijke aanwezigheid van verontreinigingen;
3. Beschrijving van het al dan niet aanwezig zijn en de locatie van schadelijke mineralen, verwerking en insluitingen (indien relevant);
4. Inventarisatie van industriële activiteiten ter plaatse in het verleden en de mogelijke verontreiniging als gevolg daarvan;
5. Winplan (indien beschikbaar).

3.3 Acceptatiecriteria

3.3.1 Grond/baggerspecie

De toe te passen grondstoffen, materialen en hulpstoffen moeten aantoonbaar voldoen aan de eisen (acceptatiecriteria) zoals vastgelegd door de producent.

Niet zelf geproduceerd zand of (gebroken) industriegrind afkomstig van derden dient te zijn voorzien van een Erkende kwaliteitsverklaring, op grond van BRL 9321 of 9313 voor een zelfde producttype als door de producent vervaardigd.

Industrieel geproduceerd zand dat vrijkomt bij de bewerking van primair gesteente kan alleen worden geaccepteerd en onder certificaat geleverd indien het wordt geproduceerd uit een gesteente waarvoor de producent zelf het recht heeft een Erkende kwaliteitsverklaring op basis van BRL 9324 af te geven.

3.3.2 Hulpstoffen

Hulpstoffen die zijn aan te merken als bouwstof of grond en baggerspecie dienen te zijn voorzien van een geldige Erkende kwaliteitsverklaring of Fabrikant-eigenverklaring op grond van de Rbk.

Overige hulpstoffen dienen op grond van REACH-regelgeving als niet schadelijk te zijn aangemerkt en aantoonbaar zijn opgenomen in de ECHA database.

De producent dient voor elke toegepaste hulpstof te beschikken over actuele veiligheidsinformatiebladen.

3.4 Samenstelling/receptuur

De producent beschrijft per product de samenstelling/receptuur. Dit leidt tot een eenduidige beschrijving van de toegepaste producten en/of materialen, mengverhoudingen of maximale dosering van toegepaste hulpstoffen daarvan.

3.5 Andere verontreinigende stoffen of andere relevante parameters (Rbk, artikel 5.40, lid 3c)

In het kader van de specifieke zorgplicht volgens Bal, artikel 2.11 en paragraaf 4.124 (toepassen van grond of baggerspecie), moet de producent in het kader van de productcontrole en kwaliteitsbewaking conform Rbk, artikel 5.40, lid 3c nagaan in hoeverre partijen van het producttype grond of baggerspecie andere verontreinigende stoffen dan in Rbk, bijlage B vermeld of andere relevante parameters bevatten.

De producent maakt een inventarisatie van de grondstoffen, materialen en hulpstoffen die bij de productie worden gebruikt. Met deze inventarisatie wordt door de producent een inschatting gemaakt of de grondstoffen, materialen en hulpstoffen andere verontreinigende stoffen of andere relevante parameters hebben die kunnen leiden tot een potentieel risico voor milieu en de leefomgeving. Bij deze inschatting kan gebruik worden gemaakt van beschikbare kennis vastgelegd in rapportages van kennisinstituten. Indien er andere verontreinigende stoffen of andere parameters vastgesteld worden moeten deze stoffen onderzocht worden.

Indien de gebruikte hulpstof in bijlage B van de Rbk genormeerde stoffen bevat, dienen deze bij productcontrole en verificatie conform de geldende eisen onderzocht te worden.

Indien voor niet-genormeerde stoffen bij in Nederland erkende laboratoria analysemethoden beschikbaar zijn, dient hierop onderzocht te worden.

Uitsluitend indien de producent kan aantonen dat er bij in Nederland erkende laboratoria geen analysemethoden beschikbaar zijn kan onderzoek naar niet-genormeerde stoffen of hulpstoffen achterwege blijven. In dit geval wordt uitgegaan van de maximale dosering.

Grenswaarde:

Aan andere verontreinigende stoffen anders dan in Rbk, bijlage B vermeld of andere relevante parameters zijn geen grenswaarden gesteld.

Bepalingsmethode:

De concentraties, gehalten en waarden van de te onderzoeken andere verontreinigende stoffen dan in Rbk, bijlage B zijn vermeld of andere relevante parameters moet worden bepaald overeenkomstig Rbk, artikel 5.8.

4 Producteisen

In dit hoofdstuk zijn de eisen te stellen aan het product, vertaald naar de milieurelevante productkenmerken van grond of baggerspecie opgenomen, evenals de bepalingmethoden en de grenswaarden om vast te stellen dat aan deze eisen wordt voldaan.

4.1 Bepaling of sprake is van grond of baggerspecie (Rbk, artikel 3.11)

De bepaling of sprake is van grond of baggerspecie wordt bij twijfel uitgevoerd overeenkomstig Rbk, artikel 3.11. De uitkomst van het onderzoek wordt overeenkomstig Rbk, artikel 3.12 gerapporteerd.

4.2 Vermelding kwaliteitsklasse (Bbk, artikel 25d)

De milieuverklaring bodemkwaliteit vermeldt de bodemkwaliteit van het product het zand en (gebroken) grind uit industriële winning overeenkomstig Rbk artikel 25d, lid 2 of lid 3 (zie bijlage A).

4.2.1 *Bepalen samenstelling (Rbk, artikel 5.8)*

De samenstelling van de te onderzoeken organische stoffen van grond of baggerspecie bepaald overeenkomstig Rbk, artikel 5.8 en getoetst overeenkomstig Rbk, artikel 5.43

Monsterneming:

De monsterneming dient in aanvulling op Rbk, artikel 5.7 te worden uitgevoerd volgens bijlage C van deze BRL.

4.2.2 *Omrekening voor lutum en organische stof (Rbk, artikel 5.9)*

De concentraties van de in paragraaf 4.3.1 van deze BRL onderzochte stoffen worden overeenkomstig Rbk, artikel 5.9 omgerekend voor lutum en organische stof.

4.2.3 *Indeling in een kwaliteitsklasse (Rbk, artikel 5.11)*

De indeling van grond of baggerspecie wordt bepaald overeenkomstig Rbk, artikel 5.11.

4.3 Productcontrole (Rbk, artikel 5.41)

De productcontrole, in het kader van het toelatingsonderzoek wordt uitgevoerd overeenkomstig Rbk, artikel 5.41 op de stoffen zoals bepaald in 3.2.2.

4.4 Verificatiekeuringen (Rbk, artikel 5.53)

De verificatiekeuringen worden uitgevoerd overeenkomstig Rbk, artikel 5.53.

4.5 Bepaling keuringsfrequentie (Rbk, artikel 5.40, lid 2c)

4.5.1 *Keuringsfrequentie voor in bijlage B vermelde stoffen (Rbk, artikel 5.43)*

De keuringsfrequentie voor in Rbk, bijlage B genoemde stoffen moet bepaald worden overeenkomstig Rbk, artikel 5.43. De bepaling van de keuringsfrequentie mag uitgevoerd worden met:

- de k-waardetoets;
- de gammatoets;
- de verdelingsvrije toets.

De uitwerking voor k-waarde en gammatoets is opgenomen in informatieve bijlage F.

4.5.2 *Bijzondere bepalingmethode voor de keuringsfrequentie voor in bijlage B vermelde stoffen (Rbk, artikel 5.44)*

De keuringsfrequentie voor in Rbk, bijlage B genoemde stoffen waarbij de concentraties van alle onderzochte partijen lager zijn dan de bepalingsgrens moet bepaald worden overeenkomstig Rbk, artikel 5.44, lid 1.

4.5.3 Keuringsfrequenties voor niet in bijlage B vermelde stoffen en andere parameters (Rbk, artikel 5.45)

De keuringsfrequentie voor andere verontreinigende stoffen anders dan de in Rbk, bijlage B genoemde stoffen en andere parameters die het te leveren materiaal ongeschikt kunnen maken, zal moeten worden bepaald (als er sprake is van stoffen/parameters die daadwerkelijk vallen binnen de bedoelde reikwijdte van de Rbk 2022) overeenkomstig Rbk, artikel 5.45 (hier geldt de hoogste keuringsfrequentie die voor enige stof die in bijlage B is vermeld en waarvoor verificatiekeuringen moeten worden verricht, volgens artikel 5.43 is bepaald).

4.5.4 Bijzondere keuringsfrequenties bij verificatiekeuringen (Rbk, artikel 5.54)

De keuringsfrequentie mag in bijzondere situaties (o.a. structurele verandering van de kwaliteit of betere analyse methode) overeenkomstig Rbk, artikel 5.54 volgens de daar genoemde methode(n) opnieuw bepaald worden.

4.5.5 Wisseling van keuringsfrequentie bij verificatiekeuringen (Rbk, artikel 5.55)

Indien voor de keuringsfrequentie van een stof “partijkeuring per afzonderlijke partij” geldt, mag naar een lagere keuringsfrequentie gewisseld worden als voldaan wordt aan de eisen overeenkomstig Rbk, artikel 5.55.

5 Eisen aan de interne kwaliteitsbewaking

5.1 Systeem van kwaliteitsbewaking (Rbk, artikel 5.42, lid 2)

De producent moet beschikken over een systeem van kwaliteitsbewaking overeenkomstig Rbk 5.42, lid 2 en dienovereenkomstig werken.

Doel van het systeem van kwaliteitsbewaking is te verzekeren dat de erkende kwaliteitsverklaring alleen wordt afgegeven voor partijen grond of baggerspecie van (hetzelfde) producttype met een overeenkomende milieukwaliteit.

Ter informatie worden de onderdelen van het systeem van kwaliteitsbewaking in de volgende paragrafen toegelicht.

5.2 Beschrijving productieproces (Rbk, artikel 5.42, lid 2a en 2b)

5.2.1 Algemeen

De producent beschrijft het/(de) productieproces(sen) middels welke het product tot stand komt. Dit leidt tot een eenduidige beschrijving van winnen, bewerken en eventueel samenvoegen.

5.2.2 Productieproces

De producent beschrijft het/(de) productieproces(sen) waarmee het product tot stand komt. Dit leidt tot een eenduidige beschrijving van onder meer de toegepaste productietechnieken, doserings- en mengtechnieken, procesparameters, alsmede van de ingezette procesautomatisering, zodanig dat hiermee het proces van totstandkoming van het product op eenduidige wijze wordt gedefinieerd.

In onderstaande tabel is samengevat welke aspecten door de producent moeten worden beschreven.

beschrijving van het/de:
• producttype(n) van het industrieel gewonnen zand en/of (gebroken) grind ¹⁾ ;
• gebruikte grondstoffen ²⁾ ;
• gebruikte hulpstoffen ²⁾ ;
• gehanteerde acceptatiecriteria ²⁾ ;
• productiegegevens ³⁾ ;
• opslag van de producten;
• systeem van de registratie van de geleverde partijen en de eerste afnemers daarvan.

¹⁾ Indien in deze BRL is onderbouwd dat producttypen dezelfde milieukwaliteit hebben (zie paragraaf 1.2, 5.3 en bijlage A van deze BRL), mogen producttypen gecombineerd worden.

²⁾ Zie paragraaf 3.3 van deze BRL.

³⁾ Zie bijlage E van deze BRL.

5.2.3 Opslag van de producten

De producent moet een procedure hebben voor de opslag van de grondstoffen en geproduceerde producten, zodanig dat voorkomen wordt dat tijdens het productieproces en gedurende de opslag de milieukwaliteit negatief beïnvloed wordt.

5.2.4 Systeem van registraties van de geleverde partijen en de eerste afnemers daarvan

De producent moet een systeem hebben waarin de levering van partijen aan de eerste afnemers worden geregistreerd.

5.2.5 Opslaglocaties

Bij certificatie van een opslaglocaties dient aantoonbaar een functionerend systeem van kwaliteitsbewaking bestaand uit o.a. ingangscntroles en locatiebeheer aanwezig te zijn.

De certificaathouder van een opslaglocatie behoeft geen eigen keuringsfrequenties te onderhouden maar is wel verantwoordelijk voor het in stand blijven van de milieu hygiënische kwaliteit van de producten zoals benoemd in hoofdstuk 7 .

5.3 Beschrijving dat producten tot zelfde producttype behoren (Rbk, artikel 5.42, lid 2c)

De producent moet overeenkomstig Rbk, artikel 5.42, lid 2c beschrijven hoe gewaarborgd wordt dat partijen van de grond of baggerspecie tot hetzelfde producttype behoren.

Indien in deze BRL is onderbouwd dat alle producttypen dezelfde milieukwaliteit hebben (zie paragraaf 1.2 en bijlage A van deze BRL), mogen producttypen gecombineerd worden.

5.4 (Kwaliteits-)handboek (Rbk, artikel 5.42, lid 2d)

De producent moet overeenkomstig Rbk, artikel 5.42, lid 2d een (kwaliteits-)handboek opstellen. Daarin moeten de volgende aspecten terugkomen:

- organisatie;
- voorschriften, instructie en interne controlemechanismen (b.v. IKB-schema);
- procedures.

5.4.1 Organisatie

De producent moet een beschrijving geven van de organisatie. De personen die geautoriseerd zijn om de erkende kwaliteitsverklaring en afleverbonnen te tekenen zijn hierin opgenomen.

5.4.2 Directievertegenwoordiger

De producent moet een directievertegenwoordiger aanwijzen die, ongeacht zijn andere verantwoordelijkheden, duidelijk omschreven bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft om te bewerkstelligen dat het systeem van kwaliteitsbewaking zoals dat in het handboek is beschreven, wordt onderhouden en toegepast en dat voldaan wordt aan de bepalingen van deze BRL. De directievertegenwoordiger zal in eerste instantie degene zijn die de contacten met de certificatie-instelling onderhoudt.

5.4.3 Schema van interne kwaliteitsbewaking

De producent/productie-eenheid moet beschikken over een door hem toegepast schema van interne kwaliteitsbewaking (b.v. IKB-schema). In een IKB-schema moet aantoonbaar zijn vastgelegd:

- welke aspecten door de producent/productie-eenheid worden gecontroleerd;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak deze controles worden uitgevoerd;
- hoe de controleresultaten worden geregistreerd en bewaard.

Een IKB-schema moet overeenkomen met het in de bijlage D van deze BRL opgenomen raam-IBK-schema. De systematiek en frequentie van bewaking van het productieproces moet worden geaccordeerd door de certificatie-instelling.

5.4.4 Procedures

De producent moet beschikken over de volgende procedures:

- de behandeling van producten met afwijkingen;
- corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen;
- de behandeling van klachten over geleverde producten.

5.4.4.1 Behandeling van producten met afwijkingen

In de procedure behandeling van producten met afwijkingen moet minimaal zijn vastgelegd:

- wat de afwijking is;
- waar deze afwijking door wordt veroorzaakt;

- wat hiervan de gevolgen zijn;
- welke maatregelen zijn genomen om de afwijking te verhelpen;
- hoe het proces wordt aangepast om herhaling te voorkomen.

5.4.4.2 *Corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen*

In de procedure corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen moet minimaal zijn vastgelegd:

- op welke wijze onderzoek wordt uitgevoerd naar de oorzaak van afwijkingen en de corrigerende maatregelen die genomen moeten worden om te voorkomen dat de afwijkingen opnieuw optreden;
- op welke wijze vastgesteld wordt dat de corrigerende maatregelen zijn getroffen en de effectiviteit hiervan is beoordeeld;
- op welke wijze beoordeeld wordt of de resultaten van de corrigerende maatregelen leiden tot aanpassing van het systeem van kwaliteitsbewaking.

5.4.4.3 *Behandeling van klachten*

In de procedure behandeling van klachten moet minimaal zijn vastgelegd:

- datum van indiening van klacht en wijze waarop de klacht is ingediend;
- gegevens van de klager;
- aard van de klacht;
- wijze van onderzoek van de klacht en/of te ondernemen acties;
- datum en wijze afhandeling klacht.

Indien naar aanleiding van klachten van derden en/of verificatie van de resultaten van de verificatiekeuring, gereede twijfel is over het voldoen aan de concentratiewaarden kan worden besloten tot het uitvoeren van een aanvullend onderzoek (e.a. in afstemming tussen producent en certificatie-instelling).

Het aanvullend onderzoek heeft betrekking op:

- de partij als geheel, zoals aangegeven op de afleverbon;
- de partij, zoals aanwezig bij de producent/productie-eenheid;
- de partij, zoals toegepast in het werk;
- een deel van de partij, waarbij dit deel ten hoogste 10.000 ton bedraagt.

Het onderzoek wordt uitgevoerd op 3 (meng)monsters.

Monsterneming:

- grond of baggerspecie: 50 grepen per monster.

Beoordeling:

Tot afkeur wordt overgegaan indien het gemiddelde van de maximale concentratiewaarden van de 3 monsters voldoet aan:

- $X_3 > 1,4 * T$

Waarin:

X_3 : het rekenkundige gemiddelde is van de drie bepalingen

T : de toetsingswaarde

5.5 Registraties (Rbk, artikel 5.42, lid 2f)

De producent moet overeenkomstig Rbk, artikel 5.42, lid 2f registraties bijhouden.

5.6 Bewaarplicht (Rbk, artikel 5.52)

De producent dient overeenkomstig Rbk, artikel 5.52 de daarin genoemde documenten voor ten minste de aangegeven duur (minimaal 5 jaar na aflopen van de erkenning) te bewaren. Het gaat om:

- de rapportage van het toelatingsonderzoek, zoals bedoeld in Rbk, artikel 5.46, lid 1;
- de documentatie over het systeem van kwaliteitsbewaking;
- de registraties, zoals bedoeld in Rbk, artikel 5.42, lid 2f;
- de resultaten van verificatiekeuringen (Rbk 5.53, lid 1).

5.7 Bewust tot stand gebrachte veranderingen in het productieproces (Leidraad, bijlage 3)

De producent informeert de certificatie-instelling over bewust tot stand gebrachte veranderingen in het productieproces die van invloed kunnen zijn op de milieukwaliteit van de producten. Dit kan betrekking hebben op:

- de grondstoffen;
- de mengsamenstelling(en);
- het productieproces.

In een interpretatiedocument bij deze BRL kan zijn vastgelegd welke veranderingen toegestaan zijn en of bij een dergelijke verandering al dan niet een nieuwe verificatiekeuring nodig is.

5.8 Overige verplichtingen van de producent

Verandering van wingebied

Verandering van wingebied dient vooraf aan de certificatie-instelling te worden gemeld.

Bij verandering naar een wingebied, waarvan geen gegevens, bepaald overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit, beschikbaar zijn, dient de producent door middel van een nieuw vooronderzoek (geologisch dossier) en nieuwe partijkeuringen aan te tonen dat het geproduceerde korrelvormig materiaal voldoet aan de gestelde eisen. Hierbij vervalt het van kracht zijnde certificaat.

Indien de producent beschikt over gegevens van het materiaal afkomstig uit het wingebied, bepaald overeenkomstig het Besluit bodemkwaliteit en daaruit blijkt dat voldaan wordt aan de eisen, dan vervalt het certificaat niet maar wordt deze omgezet naar het nieuwe wingebied. Door middel van een verificatieonderzoek, zoals genoemd in 4.8, dient te worden aangetoond dat de nieuw aangevangen productie tot het zelfde resultaat leidt. Bij het niet voldoen, vervalt alsnog het certificaat en zal een nieuw toelatingsonderzoek moeten worden uitgevoerd.

Het nieuwe certificaat gaat in op het moment dat de producent aangetoond heeft aan de eisen te voldoen. Afgifte van het nieuwe certificaat vindt binnen 5 werkdagen, na deze datum, plaats.

Toelichting:

Het komt vaak voor dat een verwerkingsinstallatie van locatie A naar B en terug naar A gaat of naar een plaats waar installatie C net is vertrokken. In dit soort situaties kan mogelijk met een verificatieonderzoek worden volstaan.

Beschikbaar stellen onderzoeksresultaten

De resultaten van nieuwe onderzoeken in het kader van het Besluit bodemkwaliteit worden minimaal eens per jaar ter beoordeling beschikbaar gesteld aan de certificatie-instelling.

5.9 Informatie aan Ministerie

In onderstaande situaties vraagt de producent een (wijziging van de) erkenning aan bij de overheid die betrokken is bij de registratie van de erkenning bij afgifte, wijziging, schorsing of intrekking van het productcertificaat:

- bij de afgifte van eerste versie van het productcertificaat;
- bij wijziging van de bedrijfsnaam en/of de bestuurder(s);
- bij overname van het bedrijf;
- bij wijziging van adresgegevens van de bedrijfslocatie en/of de productielocatie.

6 Aflevering

6.1 Product/productverpakking

De navolgende merken en aanduidingen moeten (indien mogelijk) op deugdelijke en duidelijke wijze op elk productverpakking worden aangebracht:

- de naam en het adres van de producent;
- productiedatum of -codering;
- NL-BSB®-beeld- of woordmerk gevolgd door het certificaatnummer.

De uitvoering van het NL-BSB-beeldmerk is als volgt:

6.2 Afleverbon

Bij levering wordt aan de eerste afnemer van de producten een afleverbon afgegeven overeenkomstig Rbk, artikel 5.50. De afleverbon bevat minimaal de volgende informatie:

- de naam en het adres van de producent;
- de naam en het adres van de eerste afnemer;
- het unieke nummer van de erkende kwaliteitsverklaring (milieuverklaring bodemkwaliteit);
- grootte van de (geleverde) partij in tonnen;
- een uniek nummer van de afleverbon;
- een originele ondertekening door de natuurlijke persoon die daartoe is geautoriseerd door de (rechts)persoon die de afleverbon heeft afgegeven, dan wel de natuurlijke persoon die de afleverbon onder eigen naam en verantwoordelijkheid heeft afgegeven, en de vermelding van de naam van de ondertekenaar en de datum van ondertekening.

Daarnaast worden de volgende aanduidingen op de afleverbon opgenomen:

- NL-BSB®-beeld- of woordmerk gevolgd door het certificaatnummer;
- de datum van afgifte van de afleverbon;
- eventuele voorwaarden en beperkingen bij de toepassing.

6.3 Erkende kwaliteitsverklaring

Bij levering wordt aan de eerste afnemer van de producten een erkende kwaliteitsverklaring (milieuverklaring bodemkwaliteit) afgegeven overeenkomstig Rbk, artikel 5.49. De erkende kwaliteitsverklaring bevat minimaal de volgende informatie:

- de naam en het adres van de producent;
- het certificaatnummer;
- het unieke nummer van het rapport (zie paragraaf 7.1 van deze BRL);
- het producttype;
- een verklaring: “de partij voldoet voor alle stoffen die in Rbk, Bijlage B zijn vermeld aan de daarin voor die stoffen opgenomen kwaliteitseisen”;
- indien van toepassing, vermelding van de aanwezigheid van onderzochte andere verontreinigende stoffen dan in Rbk, bijlage B vermeld of andere relevante parameters, inclusief de concentraties, gehalten en waarden die daarvan in de laatste vijf partijkeuringen in het kader van de toelating zijn vastgesteld;
- indien sprake is van het gebruik van hulpstoffen de analytisch vastgestelde maximale concentratie, of indien analyse niet mogelijk is de maximale dosering.
- eventuele voorwaarden en beperkingen bij de toepassing;
- een uniek nummer van de verklaring;
- een originele ondertekening door de natuurlijke persoon die daartoe is geautoriseerd door de persoon die de verklaring heeft afgegeven, en de vermelding van de naam van de ondertekenaar en de datum van ondertekening.

7 Externe controle door de certificatie-instelling

Ten behoeve van het verlenen van het productcertificaat voert de certificatie-instelling een toelatingsonderzoek. Na afgifte van het productcertificaat voert de certificatie-instelling periodieke beoordelingen uit.

7.1 Toelatingsonderzoek

7.1.1 *Certificatie wingebieden*

Het uit te voeren toelatingsonderzoek voor wingebieden vindt plaats overeenkomstig Rbk, artikel 5.40, lid 2a, 2b, 2c en 3, artikelen 5.41 tot en met 5.45, en bestaat uit:

- een productcontrole (zie paragraaf 4.3 van deze BRL):
beoordeeld wordt of voldaan wordt aan de in hoofdstuk 4 genoemde eisen;
- een beoordeling van het systeem van kwaliteitsbewaking (zie hoofdstuk 3 en 5 van deze BRL):
beoordeeld wordt of het systeem van kwaliteitsbewaking functioneert;
- beoordeling van het geologisch dossier;
- beoordeling van het product met betrekking tot het onderscheid dat wordt gemaakt in bodemkwaliteitsklassen.
- de bepaling van de keuringsfrequentie ten behoeve van de verificatiekeuringen (zie paragraaf 4.5 van deze BRL).

In het kader van de aflevering na certificaatverlening en erkenning wordt aanvullend beoordeeld:

- de wijze van merken van de productverpakking (zie paragraaf 6.1 van deze BRL);
- de informatie op de afleverbon (zie paragraaf 6.2 van deze BRL);
- de informatie op de erkende kwaliteitsverklaring (zie paragraaf 6.3 van deze BRL);

Van het toelatingsonderzoek wordt:

- een auditrapportage opgesteld van het uitgevoerde toelatingsonderzoek, op basis waarvan het productcertificaat al dan niet kan worden verleend;
- een rapportage opgesteld overeenkomstig Rbk, artikel 5.46. Dit rapport wordt na de initiële certificaatverlening door de certificatie-instelling aan de producent verstrekt.

Na initiële certificaatverlening moet de producent een erkenning bodemkwaliteit aanvragen (zie paragraaf 1.7 van deze BRL).

7.1.2 *Certificatie opslaglocaties*

Het uit te voeren toelatingsonderzoek voor opslaglocaties vindt plaats overeenkomstig Rbk, artikel 5.40, lid 2a, 2b, 2c en 3, artikelen 5.41 tot en met 5.45, en bestaat uit:

- een beoordeling van het systeem van kwaliteitsbewaking (zie hoofdstuk 3 en 5 van deze BRL):
beoordeeld wordt of het systeem van kwaliteitsbewaking functioneert;
- beoordeling van de ingangscontrole, locatiebeheer, massabalansen en afgifte van afleverdocumenten;
- beoordeling van het product met betrekking tot het onderscheid dat wordt gemaakt in bodemkwaliteitsklassen.

In het kader van de aflevering na certificaatverlening en erkenning wordt aanvullend beoordeeld:

- de wijze van merken van de productverpakking (zie paragraaf 6.1 van deze BRL);
- de informatie op de afleverbon (zie paragraaf 6.2 van deze BRL);
- de informatie op de erkende kwaliteitsverklaring (zie paragraaf 6.3 van deze BRL);

Van het toelatingsonderzoek wordt:

- een auditrapportage opgesteld van het uitgevoerde toelatingsonderzoek, op basis waarvan het productcertificaat al dan niet kan worden verleend;
- een rapportage opgesteld overeenkomstig Rbk, artikel 5.46. Dit rapport wordt na de initiële certificaatverlening door de certificatie-instelling aan de producent verstrekt.

Samenvoeging op opslaglocaties

Om invulling te geven aan de eisen t.a.v. samenvoegen conform de Regeling bodemkwaliteit is het binnen de opslaglocatie uitsluitend toegestaan om stromen van gelijke korrelklasse en kwaliteitsklasse samen te voegen.

Van in- en uitgaande stromen dient een volledige registratie te worden gevoerd.

Elke ontvangen levering dient aantoonbaar voorzien te zijn van afleverdocumenten die te herleiden zijn tot een geldig productcertificaat op basis van BRL 9313 dan wel BRL 9321.

Voor samengevoegde stromen worden door de certificaathouder nieuwe afleverdocumenten opgesteld.

Levering van materiaal vanuit opslaglocaties

Onder een BRL 9321 productcertificaat kan zand dan wel grind worden doorgeleverd vanuit een op- en overslaglocatie, als wordt voldaan aan een aantal randvoorwaarden.

Op een opslaglocatie kan materiaal van gelijke milieu hygiënische kwaliteit en dat is aangeleverd met een BRL 9313- of BRL 9321-productcertificaat worden samengevoegd (zie paragraaf 5.5). Dit gebeurt onder verantwoordelijkheid van de certificaathouder die de locatie beheert. De opslaglocatie levert het materiaal in dat geval onder het eigen certificaatnummer uit. Zand of (gebroken) grind dat niet wordt samengevoegd met materiaal uit een andere herkomst kan direct worden doorgeleverd echter onder verantwoordelijkheid van de beheerder van de opslaglocaties.

De beheerder van de opslaglocatie levert het materiaal (zand of gebroken grind) uit met een afleverbon. De opslaglocatie is zodanig ingericht dat de milieu hygiënische kwaliteit van het opgeslagen materiaal bij levering ongewijzigd is (controleaspecten: reinheid opslag, voorkomen van verontreiniging door verharding ondergrond, aanwezigheid gescheiden vakken, silo's e.d.). De beheerder is verantwoordelijk voor de borging dat het materiaal zowel bij inkoop als bij levering aan de gestelde eisen voldoet. Er geldt een registratieverplichting van in- en uitgaande hoeveelheden qua herkomst en levering.

De beheerder van de opslaglocatie moet beschikken over een door hem toegepast kwaliteitshandboek dat overeenkomt met de eisen uit hoofdstuk 5. Specifiek voor de ingangscontrole bij de inname van het zand of (gebroken) grind gelden de volgende eisen:

- Administratieve controle: op aanwezigheid van een compleet ingevulde afleverbon volgens BRL 9321 of 9313 en op geldigheid van het bijbehorende certificaat.
- Visuele controle tijdens het lossen en registratie van eventuele afwijkingen (verontreinigingen).

Na initiële certificaatverlening moet de beheerder van de opslaglocatie een erkenning bodemkwaliteit aanvragen (zie paragraaf 1.7 van deze BRL).

7.2 Aard en frequentie van periodieke beoordelingen

De certificatie-instelling voert na afgifte van het productcertificaat periodieke beoordelingen uit bij de producent op de naleving van zijn verplichtingen. Over de aard, omvang en frequentie van de uit te voeren periodieke beoordelingen beslist het CvD.

Bij de inwerkingtreding van deze beoordelingsrichtlijn is de frequentie vastgesteld op 2 tot 3 periodieke beoordelingen per jaar afhankelijk van de onderzoeksfrequentie van de productiecontrole.

In het auditprogramma zijn de aard en frequentie van de periodieke controles vastgelegd. Deze hebben betrekking op:

- de resultaten van door de producent uitgevoerde controles in het kader van het systeem van kwaliteitsbewaking;
- de monsterneming voor verificatiekeuringen, indien van toepassing en indien door de producent uitgevoerd. Bij een onderzoeksfrequentie van 1x per 5 jaar of 1x per jaar wordt de monsterneming ofwel door een daartoe erkende instelling uitgevoerd, ofwel door de producent onder verantwoordelijkheid van de certificatie-instelling. In dat laatste geval wordt het getrokken monster door de certificatie-instelling verzegeld ten behoeve van het transport naar een daartoe erkend laboratorium. Bij een onderzoeksfrequentie die hoger is dan 1x per jaar, wordt de op bovenstaande wijze beschreven monsterneming met een frequentie van 1x per jaar uitgevoerd;
- de toetsing van de analyseresultaten van verificatiekeuringen, indien van toepassing;
- opslag van geproduceerde materialen;

- de afgifte van afleverbonnen;
- de afgifte van erkende kwaliteitsverklaringen;
- de erkenning van de producent.

Nagegaan wordt of (nog steeds) voldaan wordt aan de eisen in deze BRL.

Het auditprogramma is gepubliceerd op de website van de schemabeheerder.

De bevindingen van elke uitgevoerde periodieke beoordeling zullen door de certificatie-instelling worden vastgelegd in een auditrapportage.

Aantal beoordelingen per jaar

Aantal beoordelingen in komend jaar	Aantal monsternemingen vastgesteld per 1 januari van dat jaar
2	Steekproefregime
3	Partijkeuringsregime

Indien het te certificeren bedrijf beschikt over een (in Nederland gelegen) opslaglocatie waar al het materiaal dat vanaf de (buitenlandse) productielocatie naar Nederland wordt geïmporteerd, op depot wordt gezet alvorens verder te worden getransporteerd, kunnen controlebezoeken ook op die opslaglocatie worden uitgevoerd. Daarvoor is de volgende regeling van toepassing:

- jaarlijks wordt ten minste de helft van het volgens bovenstaande tabel voorgeschreven aantal controlebezoeken op de productielocatie uitgevoerd;
- de opslaglocatie valt onder hetzelfde kwaliteitssysteem als de productielocatie;
- niet-conformiteiten die worden geconstateerd op de opslaglocatie kunnen corrigerende maatregelen tot gevolg hebben voor de productielocatie (en vice versa);
- alle eisen uit deze beoordelingsrichtlijn zijn van kracht voor zowel de productie- als de opslaglocatie;
- voor de monsterneming gelden de aanvullende bepalingen in bijlage C

Bij een opslaglocatie met een eigen certificaat worden er gedurende het jaar 2 controlebezoeken gebracht.

7.3 Tekortkomingen

De weging en opvolging van tekortkomingen en het sanctiebeleid zijn vastgelegd in een interpretatiedocument bij deze BRL, welke is gepubliceerd op de website van de schemabeheerder.

7.3.1 Sanctie procedure

Het sanctiebeleid is vastgelegd in het certificatie reglement van de certificatie-instellingen en is beschikbaar op de website van de certificatie-instelling.

7.3.2 Opschorting van het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring (Rbk, artikel 5.56)

Indien de producent niet voldoet aan de verplichting tot het uitvoeren van verificatiekeuringen wordt overeenkomstig Rbk, artikel 5.56 het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring opgeschort.

7.4 Opschorting productcertificaat

In het geval dat door de producent (tijdelijk) geen producten worden geproduceerd en/of uitgeleverd kan, bij een stop langer 6 maanden, op verzoek van de producent zijn productcertificaat (tijdelijk) worden opgeschort. Een dergelijke opschorting kan door de certificatie-instelling voor de duur van maximaal 2 jaar worden verleend.

Nadat de opschorting is verleend kan de producent verzoeken om zijn opschorting eerder te beëindigen. Bij een opschortingsperiode langer dan 1 jaar dient voorafgaand aan de hervatting van productie en levering onder productcertificaat middels een extra beoordeling te worden nagegaan of nog aan alle eisen in deze BRL wordt voldaan en de opgeschorte status kan worden omgezet naar een geldige status.

Indien gedurende de opschorting het productcertificaat her-verleend moet worden, wordt het productcertificaat niet eerder her-verleend dan nadat een extra beoordeling is uitgevoerd om de opschorting te beëindigen.

8 Eisen aan de certificatie-instelling

8.1 Algemeen

De certificatie-instelling moet voldoen aan de in NEN-EN ISO/IEC 17065 gestelde eisen. Bovendien moet de certificatie-instelling voor het onderwerp van deze beoordelingsrichtlijn zijn geaccrediteerd (of recent een aanvraag hebben ingediend) en erkend voor het verlenen van het productcertificaat.

Toelichting:

De certificatie-instelling kan een accreditatie-aanvraag bij de RvA indienen als het proces van beoordeling conform deze BRL eenmalig is doorlopen. Met het Ministerie I&W en de RvA zijn afspraken gemaakt over de doorlooptijden en afgifte van de erkenning aan producenten om producten met een erkende kwaliteitsverklaring op de markt te kunnen brengen.

8.2 Certificatiepersoneel

Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

- reviewer : belast met het uitvoeren van ontwerp- en documentatiebeoordelingen, toelatingsonderzoeken, beoordelen van aanvragen en het reviewen van conformiteitsbeoordelingen;
- auditor : belast met de uitvoering van de externe controle bij de leverancier;
- beslisser : belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde periodieke controles en beslissingen inzake het opleggen van sancties.

8.2.1 Competentie criteria certificatiepersoneel

De competentie criteria voor het uitvoerende certificatiepersoneel zijn vastgelegd in onderstaande tabel. De competentie van het betrokken certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn vastgelegd.

Basis competenties	Beoordelingscriteria
• kennis van de bedrijfsprocessen; • vakbekwaam kunnen beoordelen.	<i>Relevante werkervaring:</i> Auditor/Reviewer: 1 jaar Beslisser: 5 jaar inclusief 1 jaar m.b.t. certificatie <i>Relevante technische kennis en werkervaring vergeleken met:</i> Auditor: beroepsonderwijs (MBO) Reviewer, Beslisser : bachelor (HBO)
• auditvaardigheden.	Auditor: training auditvaardigheden of gelijkwaardig en deelname aan 4 site assessments, waarvan minimaal 1 zelfstandig uitgevoerd onder toezicht.
Technische competenties	Beoordelingscriteria
• Specifieke technische competenties.	Auditor/Reviewer: opleidingen in een van de volgende disciplines: • civiele techniek; • bouwkunde; • milieukunde. Auditor/Reviewer: kennis op het gebied van het Bbk en de Rbk. Auditor/Reviewer: kennis van monsterneming in het kader van het Bbk Auditor/Reviewer: kunnen toetsen van analyseresultaten aan de kwaliteitseisen van het Bbk Auditor/Reviewer: kunnen vaststellen van de frequentie van verificatiekeuringen.

8.2.2 Kwalificatie certificatiepersoneel

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van kennis en ervaring aan bovenvermelde eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd.

De bevoegdheid ten aanzien van het kwalificeren moet in het kwaliteitssysteem van de certificatie-instelling zijn vastgelegd.

8.3 Auditrapportage toelatingsonderzoek en periodieke beoordelingen

De certificatie-instelling legt de bevindingen van het toelatingsonderzoek en de periodieke beoordelingen vast in een auditrapportage. De auditrapportage moet aan de volgende eisen voldoen:

- **volledigheid:** in de auditrapportage wordt een onderbouwd verslag gedaan van de vastgestelde mate van conformiteit met de in deze in de BRL gestelde eisen;
- **traceerbaarheid:** de bevindingen waarop uitspraken zijn gebaseerd moeten traceerbaar zijn vastgelegd;
- **basis voor beslissing:** over (her-)verlening van het productcertificaat en/of opleggen van maatregelen moet de beslisser zijn beslissing kunnen baseren op de in de auditrapportage vastgelegde bevindingen.

Bij de toelating worden de bevindingen van het toelatingsonderzoek ook vastgelegd in een rapportage overeenkomstig Rbk, artikel 5.46.

8.4 Beslissing over (her-)verlening productcertificaat en/of oplegging van maatregelen

De beslissing over de (her-)verlening van een productcertificaat of de oplegging van maatregelen ten aanzien van het productcertificaat moet zijn gebaseerd op de in de auditrapportage vastgelegde bevindingen.

De resultaten van een toelatingsonderzoek en een periodieke beoordeling (ingeval van een kritieke tekortkoming) moeten worden beoordeeld door een reviewer.

Op basis van de uitgevoerde review wordt door de beslisser vastgesteld of:

- het productcertificaat kan worden (her-)verleend;
- sancties opgelegd worden;
- het productcertificaat geschorst of ingetrokken moet worden.

De reviewer en beslisser mogen niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de bevindingen waarop de beslissing wordt genomen.

De beslissing moet traceerbaar worden vastgelegd.

Aanvullend hierop kan het ministerie een verzoek tot intrekking van een productcertificaat bij de certificatie instelling neerleggen, in geval dat het ministerie I&W op last van ILT de erkenning heeft ingetrokken. De certificatie instelling wordt hierover schriftelijk, met opgave van reden, geïnformeerd.

8.5 Beslissingen over productcertificaat overname

8.5.1 Overname productcertificaat door andere certificatie-instelling

Het kan zijn dat de producent en/of de certificatie-instelling besluit(en) om de certificatieovereenkomst te beëindigen. Het staat de producent vrij om nadien een opdracht te verlenen aan een andere certificatie-instelling.

Als dat voor het verstrijken van de geldigheidstermijn van het productcertificaat gebeurt, is er sprake van certificaatovername. In die situatie kan de producent de certificatie-instelling die eerder het certificatieonderzoek heeft uitgevoerd, verzoeken om de volgende zaken rechtstreeks toe te zenden aan de andere certificatie-instelling:

- een overzicht van de uitgevoerde periodieke beoordelingen in de laatste 12 tot 14 maanden;
- de auditrapportages van die uitgevoerde periodieke beoordelingen;
- de status van de afhandeling van geconstateerde tekortkomingen tijdens die uitgevoerde periodieke beoordelingen.

De certificatie-instelling waarnaar de producent wil overstappen, beoordeelt de beschikbare informatie. Indien uit de eerder opgemaakte auditrapportages blijkt dat:

- deze recent en volledig zijn en volgens de eisen zijn opgemaakt, én
- de producent aan de eisen voldeed, én

- de periodieke beoordelingen volgens de vastgestelde frequenties zijn uitgevoerd, dan worden deze auditrapportages direct aan de beslisser van de certificatie-instelling voorgelegd en vindt voor certificatie geen aanvullend onderzoek bij de producent plaats.

Indien blijkt dat:

- de auditrapportages onvolledig zijn, en/of
- dat de producent een of meer niet-kritieke tekortkomingen open heeft staan, en/of
- de periodieke beoordelingen niet volgens de vastgestelde frequenties zijn uitgevoerd,

dan zal de nieuwe certificatie-instelling een toelatingsonderzoek uitvoeren naar de aspecten die onvolledig of als onvoldoende beoordeeld zijn. Dit onderzoek moet volgens de eisen uit deze BRL positief worden doorlopen, voordat tot certificatie kan worden overgegaan.

Indien blijkt dat de producent één of meer kritieke afwijkingen open heeft staan, dan moeten deze eerst worden afgesloten door de oude certificatie-instelling, voordat de nieuwe certificatie-instelling een certificatieonderzoek kan starten. Indien de kritieke afwijkingen niet worden afgesloten, dan moet de nieuwe certificatie-instelling een volledig toelatingsonderzoek uitvoeren.

Het is de producent niet toegestaan op enig moment te beschikken over meer dan één geldig productcertificaat van verschillende certificatie-instellingen voor dezelfde activiteiten onder de betreffende BRL. Bij de afgifte van het productcertificaat moet rekening gehouden worden met de opzegtermijn en de geldigheidsduur van het productcertificaat, zoals deze bij de oude certificatie-instelling geldt.

8.5.2 Overname productcertificaat door andere rechtspersoon

Bij overname van de werkzaamheden door een nieuwe rechtspersoon, kan de producent de lopende certificatie doorzetten als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- het systeem van kwaliteitsbewaking blijft ongewijzigd;
- het productieproces wordt gecontinueerd met de bestaande productiemiddelen;
- er worden geen significante wijzigingen doorgevoerd, waardoor de kwaliteit van de producten kan wijzigen;
- de nieuwe rechtspersoon neemt de rechten en plichten over voor producten die voor de overname geproduceerd en/of geleverd zijn;
- na het verkrijgen van een nieuwe erkenning door het ministerie (zie 5.9).

De certificatie instelling beslist bij de overname of de producent een nieuwe versie van het productcertificaat ontvangt, of dat een geheel nieuw productcertificaat wordt afgegeven.

8.6 Rapportage aan College van Deskundigen

De certificatie-instelling rapporteert ten minste jaarlijks over de uitgevoerde certificatiwerkzaamheden. In deze rapportage moeten de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- mutaties in aantal productcertificaten (nieuw/vervallen);
- aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- resultaten van de controles;
- opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten.

8.7 Interpretatie van eisen

Het CvD mag de interpretatie van in deze BRL gestelde eisen vastleggen in één of meer interpretatiedocument(en). Dit(Deze) interpretatie-documenten is/zijn beschikbaar voor de leden van het CvD, de certificatie-instellingen en de producenten die op basis van deze BRL actief zijn. Dit(Deze) interpretatie-document(en) wordt/worden gepubliceerd op de website van de schemabeheerder. Beperking hierop is dat de interpretaties niet mogen afwijken op eisen van de BRL of wetgeving, De interpretaties dien bij de eerst volgende wijziging van de BRL te worden opgenomen.

Iedere certificatie-instelling die gebruik maakt van deze beoordelingsrichtlijn is verplicht de daarin vastgelegde interpretaties te hanteren.

8.8 Informatie aan Ministerie

In onderstaande situaties informeert de certificatie-instelling de overheid die betrokken is bij de registratie van de erkenning bij uitgifte, wijziging schorsing of intrekking van het productcertificaat: De informatie wordt verstrekt aan de afdeling verantwoordelijk voor de afgifte van erkenningen:

- bij de afgifte van eerste versie van het productcertificaat;
- bij de afgifte van een gewijzigd productcertificaat;
- bij de beëindiging van een productcertificaat (op verzoek van de producent)
- bij schorsing of beëindiging van een productcertificaat indien de kwaliteit van het product in geding is (sanctie);
- bij de intrekking van de schorsing van een productcertificaat, waarna weer onder erkenning producten mogen worden geleverd (opheffen sanctie).

KRITIEKVERSIE 2026

9 Lijst van vermelde documenten

9.1 Publiekrechtelijke regelgeving

Besluit bodemkwaliteit.	Staatsblad 2007, 469 met bijbehorende wijzigingen
Regeling bodemkwaliteit 2022	Staatscourant 2023, 1338 met bijbehorende wijzigingen
Besluit activiteiten leefomgeving	Staatsblad 2018, 293 met bijbehorende wijzigingen

9.2 Normatieve documenten

Nummer + versie	Titel
NEN 5717 (versie Rbk)	Bodem - Waterbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek
NEN 5725 (versie Rbk)	Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van milieuhygiënisch vooronderzoek
NEN-EN 932-3 : 2023	Beproevingmethoden voor algemene eigenschappen van toeslagmaterialen. Deel 3: Procedure en terminologie voor een vereenvoudigde petrografische beschrijving, 1e druk, 1 februari 2023
BRL SIKB 1000 : (versie Rbk)	BRL SIKB 1000, Protocol 1001, Monsterneming voor partijkeuringen voor grond en baggerspecie, versie 9.0 februari 2018 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen
AP-04-SG : (versie Rbk)	Accreditatieprogramma voor Keuring van partijen grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen. Onderdeel: Samenstelling Grond
BRL 9313 : 2026	Zand uit dynamische wingebieden

Opmerking indien normatieve documenten voorzien zijn van een datum:

Jaarlijks wordt nagegaan of de normatieve documenten nog up-to-date zijn. Wijzigingen van de toe te passen normatieve documenten worden gepubliceerd op de dienstenpagina op de website van de schemabeheerder.

9.3 Informatieve documenten

Nummer	Titel
Leidraad:2024	Leidraad voor normdocumenten Kwalibo

BIJLAGE A: Onderbouwing producttype

In deze BRL word(t)(en) de volgende producttype(n) onderscheiden:

- Zand – korrelklasse a ;
- Grind – korrelklasse b;
- Gebroken grind – korrelklasse c.

In deze BRL word(t)(en) de volgende bodemkwaliteitsklassen onderscheiden overeenkomstig Rbk, artikel 25d, lid 2 of lid 3:

- Bodemkwaliteitsklasse “landbouw/natuur”;
- Bodemkwaliteitsklasse “wonen”
- Bodemkwaliteitsklasse “industrie”.

Indeling korrelklassen

Zand en (gebroken) grind uit industriële winning zijn in het kader van de beoordeling van de milieu hygiënische eigenschappen onderverdeeld in een drietal korrelklassen, zoals hieronder weergegeven. De kwaliteitsverklaring vermeldt de korrelklasse waarvoor de verklaring is afgegeven.

Korrelklasse	Omschrijving	Criterium
a	Zand	≥ 85 (m/m)% is kleiner dan 4 mm, niet zijnde korrelklasse c
b	Grind	Niet zijnde korrelklasse a of c
c	Gebroken grind	Steenlag uit grind

BIJLAGE B: Model certificaat

Scope van het certificaat.

Op het certificaat kunnen de volgende vermeldingen worden opgenomen om de bodemkwaliteitsklasse aan te duiden.

Optie	Vermelding in het certificaat
1	Zand en/of (gebroken) grind voldoet aan bodemkwaliteitsklasse landbouw/natuur voor grond
2	Zand en/of (gebroken) grind voldoet aan bodemkwaliteitsklasse wonen.
3	Zand en/of (gebroken) grind voldoet aan bodemkwaliteitsklasse industrie.

Toelichting

Het Besluit bodemkwaliteit kent de mogelijkheid om grond te beoordelen binnen het gebiedsspecifiek kader, waarbij bevoegde bestuursorganen lokaal hogere, dan wel lagere grenswaarden mogen vaststellen in een nota bodembeheer. De toetsing aan deze afwijkende grenswaarden valt buiten het bereik van BRL 9321.

Modeltekst productcertificaat voor zand en (gebroken) grind uit industriële winning – pagina 1:**NL BSB®**
Productcertificaat
«Nummer»-«Certificate_version_no»

Uitgegeven

Vervangt

Geldig tot

Datum

Pagina

31 van x

Zand en (gebroken) industrie grind uit industriële winning**Productitem****«Producent»****VERKLARING VAN CI**

Dit productcertificaat is afgegeven op basis van BRL 9321 "Zand en (gebroken) grind uit industriële winning", versie d.d. dd-mm-jjjj, conform het Reglement **CI**.

CI verklaart dat:

- het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de door de certificaathouder geleverde producten bij aflevering aan de in dit certificaat vastgelegde milieuhygiënische specificaties voldoen, mits zij zijn voorzien van het NL BSB®-merk op de wijze als aangegeven in dit certificaat.
- met in achtneming van het bovenstaande, het product in zijn toepassingen voldoet aan de relevante eisen van het Besluit bodemkwaliteit.

CI verklaart dat voor dit productcertificaat geen controle plaatsvindt op het gebruik in werken en op de melding- en/of informatieplicht van de gebruiker aan het bevoegd gezag.

Voor het Besluit bodemkwaliteit is dit een door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat erkend certificaat, indien de erkenning is opgenomen op de website Rijkswaterstaat Leefomgeving (loket.rijkswaterstaat.nl).

CI

340190125

RvA logo

Advies: raadpleeg website **CI** om na te gaan of dit certificaat geldig is.

Modeltekst productcertificaat voor zand en (gebroken) grind uit industriële winning – pagina 2:

MILIEUHYGIËNISCHE SPECIFICATIES

Onderwerp en toepassingsgebied

Dit productcertificaat heeft betrekking op het door NAAM geproduceerde zand en (gebroken) grind uit industriële winning en de bijbehorende milieuhygiënische eigenschappen dat kan worden toegepast op de landbodem en/of in een oppervlaktewaterlichaam. Het product komt vrij bij winning uit de bodem.

Samenstelling

De gemiddelde samenstellingswaarden bepaald overeenkomstig AP 04-SG voldoen voor het beoogde toepassingsgebied aan bijlage B van de Regeling bodemkwaliteit, met inachtneming van artikel 4.2.2 lid 4 en lid 5 van de Regeling bodemkwaliteit.

TOEPASSINGSVOORWAARDEN

Voor zand en (gebroken) grind uit industriële winning gelden de volgende toepassingsvoorwaarden:

- het zand en (gebroken) grind uit industriële winning dient te worden toegepast conform de markering op de afleverbonnen, waarin de kwaliteitsklasse staat aangegeven waarvoor het product is gekwalificeerd
- het zand en (gebroken) grind uit industriële winning dient te worden toegepast in overeenstemming met artikel 2.11 van de Regeling bodemkwaliteit 2022 en de artikelen 3.2.26 en 4.124 van het Besluit activiteiten leefomgeving (*functionaliteit, zorgplicht, algemene voorschriften en melding*).

CERTIFICATIEMERK

De afleverbon van het op basis van de BRL 9321 gecertificeerde zand en (gebroken) grind uit industriële winning wordt gemerkt met:

het NL BSB® -certificatiemerk (afmeting ten minste 10x10 mm):

dan wel

het NL BSB® -woordmerk (afmeting ten minste 5 mm hoog):

NL BSB® No.

De afleverbon bevat tevens de volgende verplichte aanduidingen:

- datum van belading en aflevering
- de naam van het schip of bij transport per as, het kenteken
- geleverde hoeveelheid, uitgedrukt in massa- of volume-eenheden
- naam en adres van de producent
- nummer van dit certificaat
- naam en herkomst van het product, zoals aangegeven op het productcertificaat:
 - wingebed
 - naam of locatie van de verwerkingsinstallatie
 - eventueel handelsnaam
- moment van aflevering (inclusief/exclusief transport)
- resultaat van de controle op reinheid van het transportmiddel
- toepasbaarheid van het product ("bodemkwaliteitsklasse: voldoet aan de klasse landbouw-natuur / klasse wonen / klasse industrie").

Toepassingen van zand en (gebroken) grind uit industriële winning dat de klasse landbouw-natuur niet overschrijdt, in hoeveelheden van minder dan 50 m³, hoeven niet te worden gemeld.

WENKEN VOOR DE GEBRUIKER

Inspecteer bij aflevering:

- geleverd is wat is overeengekomen;
- het merk en de wijze van merken juist zijn;
- de afleverbon alle gegevens bevat.

Indien u op grond van het hiervoor gestelde tot afkeuring overgaat, neem dan contact op met:

- NAAM CERTIFICAATHOUDER

en zo nodig met:

- NAAM CERTIFICATIE-INSTELLING

Controleer of voldaan wordt aan de voorwaarden voor toepassing in de betreffende klasse.

Ga na of en door wie melding moet worden gedaan aan het bevoegd gezag.

Overhandig het bewijsmiddel (afleverbonnen en certificaat) aan de opdrachtgever. Dit geldt niet bij levering aan natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

De opdrachtgever moet het bewijsmiddel (afleverbonnen en certificaat) tenminste 5 jaar ter beschikking houden voor inzage door het bevoegd gezag. Dit geldt niet voor natuurlijke personen anders dan in de uitoefening van beroep of bedrijf.

LIJST VAN VERMELDE DOCUMENTEN

AP04 -SG	Accreditatieprogramma voor keuring van partijen grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen – Onderwerp: Samenstelling Grond; vigerende versie beschikbaar via www.sikb.nl .
Besluit bodemkwaliteit	Besluit bodemkwaliteit, Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 2007, nr. 469 met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.
Regeling bodemkwaliteit	in het kader van deze beoordelingsrichtlijn wordt uitgegaan van de vigerende versie van de Regeling bodemkwaliteit met alle bijbehorende nadien gepubliceerde wijzigingen.

BIJLAGE C: Monsterneming

De monsterneming in het kader van de productcontrole en 1x per 5 jaar de verificatiekeuring wordt onder direct toezicht van de certificatie-instelling door de producent/productie-eenheid volgens SIKB protocol 1001 (voor grond / baggerspecie) uitgevoerd, of door een instelling die voor deze verrichtingen door de minister van I&W is aangewezen.

De monsterneming voor de overige verificatiekeuringen mogen door de producent worden uitgevoerd. Eens per 5 jaar beoordeelt de certificatie-instelling bij de producent deze monsterneming.

De werkwijze dient te worden vastgelegd in een monsternemingsplan.

Monsterneming toelatingsonderzoek

De monsterneming in het kader van het toelatingsonderzoek moet worden uitgevoerd, met inachtneming van het gestelde in bijlage A, door:

- een door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat erkende instelling voor de monsterneming, of
- de producent onder begeleiding van de certificatie-instelling. Ten minste één van de partijen moet worden bemonsterd door een door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat erkende instelling voor de monsterneming. Hierbij geldt dat het logaritmisch weergegeven analyseresultaat van de erkende instelling niet meer of minder mag bedragen dan het gemiddelde van de producent plus of min driemaal de bijbehorende standaardafwijking.

Voor het toelatingsonderzoek dienen ten minste 5 partijen te worden bemonsterd, elke partij in duplo. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de korrelklassen a en/of b enerzijds en korrelklasse c anderzijds. Het toelatingsonderzoek voor een productielocatie waar zowel korrelklasse a als korrelklasse b wordt geproduceerd mag zodanig over deze beide korrelklassen worden verspreid, dat een representatief beeld wordt verkregen van de totale productie.

Voor korrelklasse c dient altijd een separaat toelatingsonderzoek te worden uitgevoerd, waarbij 5 partijen steenslag uit grind in duplo worden bemonsterd.

Monsterneming productiecontrole

De monsterneming in het kader van de productiecontrole kan worden uitgevoerd door de producent of door een daartoe erkende instelling volgens SIKB protocol 1001 (voor grond / baggerspecie). Hierbij wordt onder het steekproefregime één monster uit de productie genomen, en twee in het geval van partijkkeuringsregime.

Indien er sprake is van een opslaglocatie in Nederland mogen monsters ook op de opslaglocatie worden genomen.

BIJLAGE E: Model IKB-schema (voorbeeld)

Controle onderwerpen	Controle frequentie	Controle registratie
Grondstoffen c.q. toegeleverde materialen: • Ingangscontrolle grondstoffen • Sluitend register ingenomen grondstoffen o.b.v. weeggegevens: leverancier, certificaat, kwaliteit, EKV, weeg- of uitlosbonnen i.g.v. BRL 9313. Minimaal wekelijks geactualiseerd. • Sluitend register ingenomen hulpstoffen: leverancier, naam, functie, CAS-Nr., MSDS. Minimaal wekelijks geactualiseerd. • Sluitend register afgegeven EKV's, afleverbonnen aan eerste afnemer, hoeveelheden, tevens cumulatief t.b.v. controle op verificaties. Minimaal wekelijks bijgehouden.	Wekelijks	
• Sluitend register uitgevoerde verificaties, elke frequentiebepaling moet terug te zien zijn.		
• Plattegrond van opslag bij opslaglocatie. Indien opslag muteert, ook wekelijks een situatietekening met opslag van onder certificaat vallende partijen		

BIJLAGE F: k-waarde systematiek (informatief)

Keuringsfrequentie - Principe

De frequentie waarmee partijen op samenstelling worden gekeurd, wordt vastgesteld met grootte k , per component, als volgt:

$$k(90/x) = \frac{\log(T) - \bar{y}}{s_y} \quad (1)$$

waarbij:

T de toetsingswaarde;

y het voortschrijdend gemiddelde van de logaritme van de waarnemingen;

s_y de voortschrijdende standaarddeviatie van de logaritme van de waarnemingen.

Een waarneming betreft het resultaat van de samenstellingsbepaling van één partij. Bij het toelatingsonderzoek en in het geval van partijkeuring betreft een waarneming de gemiddelde samenstelling van twee monsters van een partij.

Opmerking:

$k(90/x)$ wil zeggen dat met 90% betrouwbaarheid wordt aangetoond dat $x\%$ van de partijen voldoet.

Bovenstaande vergelijking is gebaseerd op de aanname dat de waarnemingen lognormaal zijn verdeeld.

Indien de waarnemingen in werkelijkheid normaal verdeeld zijn, kan het gunstiger zijn dit ook in de berekening van k tot uiting te laten komen. Hiertoe dient te worden aangetoond dat de waarnemingen normaal verdeeld zijn.

Gamma-regeling (γ)

In plaats van bepaling van de waarde k (zie formule 1) is het toegestaan met behulp van de gamma-regeling de keuringsfrequentie vast te stellen op de volgende wijze: bij vijfmaal ($N=5$) dan wel tienmaal ($N=10$) achter elkaar onderschrijden van $\gamma \times$ toetsingswaarde mag de bepaling van de waarde k achterwege worden gelaten en wordt de keuringsfrequentie vastgesteld volgens onderstaande tabel:

Tabel

Tabel 2: keuringsfrequenties conform de gammaregeling

emissie van N-bouwstoffen en samenstelling van alle bouwstoffen en grond	N=5	$\gamma = 0,19$	1 keuring per 5 jaar
	N=10	$\gamma = 0,26$	1 keuring per 5 jaar
	N=5	$\gamma = 0,31$	1 keuring per jaar
	N=10	$\gamma = 0,41$	1 keuring per jaar
	N=5	$\gamma = 0,57$	1 keuring per 10 partijen (minimaal 5 per 3 jaar)
	N=10	$\gamma = 0,76$	1 keuring per 10 partijen (minimaal 5 per 3 jaar)